

Nowiny z Gminy

Cielętniki
Raczkowice
Raczkowice-Kol. Cudków
Nowa Wieś Soborzyce
Dąbrowa Zielona
Millonów Lipie
Dąbek Święta Anna Borowce
Olbrachcice
Ulesie

Numer 3 2018r.

Lipiec-wrzesień 2018r.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Dożynki Gminne 2018

W numerze :

U kolebki historii	str.2
Kołodziej i jego wytwory	str.3
Świadczenie „Dobry Start”	str.4
15 lat minęło	str.5
Po raz siódmy w Cielętnikach	str.6
Piknik w Olbrachcicach	str.7
Plac. ośw. przygotowane	str.8
EtnoJura	str.9
Stulecie OSP	str. 10
Seniorzy z wigorem	str.11
Razem na Wyżyny-konkursy	str.12

Tegoroczne dożynki (09.09.) stanowiły drugą integralną część, ponieważ we wszystkich parafiach odbyły się uroczystości dożynkowe i tegoroczne plony- wieńce zostały poświęcone. Barwny korowód prowadzony przez Młodzieżową Orkiestrę Dętą pod batutą Dariusza Pikora wyruszył od Gminnego Przedszkola na boisko sportowe. Uczestnicy korowodu to: poczty sztandarowe, władze gminy, zaproszeni goście wraz delegacjami sołectw z wieńcami dożynkowymi. Starostami dożynek byli: p. Agnieszka Wojtala z Raczkowic i p. Wojciech Drózd z Cielętnik. Po otwarciu dożynek, powitaniu gości, wręczeniu nominacji starostom, nastąpiło przekazanie chleba i wieńców dożynkowych wójtowi gminy M. Włodarczyk i przewodniczącemu rady gminy K. Kucharskiemu. Uroczystościom towarzyszyły występy dzieci z Gminnego Przedszkola i SP w Dąbrowie Zielonej i Olbrachcicach, Młodzieżowej Orkiestry Dętej, zespołów śpiewających „Lipowianki”, „Dąbrowianki”, „Radosne

Śpiewanie” i Zespołu Pieśni i Piosenki. Ważnym elementem uroczystości było wręczenie podziękowań za wieńce dożynkowe, nagród w konkursie „Ekologiczna zagroda” oraz rozstrzygnięcie rywalizacji w turnieju sołectw o „Puchar Wójta Gminy”. Zapewniono stoiska gastronomiczno-handlowe, stoiska wystawiennicze /SODR i ARiMR/ oraz atrakcje dla najmłodszych w postaci dmuchańców, zjeżdżalni, latawców. Ponadto podczas dożynek był realizowany projekt „Nasza Rybka” (degustacja zupy rybnej). Odbył się również międzypokoleniowy konkurs plastyczny „Moja Rybka – chroni przyrodę”, gdzie uczestnicy otrzymali cenne nagrody. Zakończeniem uroczystości były koncerty Zespołu „HELOU” i gwiazdy wieczoru zespołu disco polo „ŁUKASH” (występ w ramach projektu „Nasza Rybka”). Najwytrwalsi bawili się do północy przy muzyce DJ.

Lilla Deska

fotoreportaż wewnątrz numeru

„U KOLEBKI HISTORII”

Wrześniowa pacyfikacja Kajetanowic

Gmina Dąbrowa Zielona od zachodu sąsiaduje z gminą Kłomnice. Leżące naprzeciw siebie Kajetanowice i Nowa Wieś oddziela tylko pas lasów. 4 września 1939r. oddziały armii niemieckiej wkroczyły na teren gminy Kłomnice i przemieszczały się przez Garnek, Kuźnicę, Piaski i Kajetanowice do Cielętnik, a potem do Borzykowej. Nocą z 4 na 5 września Niemcy zastrzelili 14 osób we wsi Piaski i spalili 8 gospodarstw. Pozostali przy życiu mieszkańcy kryli się w lasach – jak najdalej od trasy przemarszu oddziałów niemieckich. Cały dzień 5 września minął spokojnie. Nic nie zapowiadało tragedii, jaka rozegrała się w nocy. Po południu tego dnia zatrzymał się w Kajetanowicach oddział pancerny Wehrmachtu – czołgi, samochody ciężarowe, armaty i tabory. Po rozbiciu obozu żołnierze gotowali w kotłach strawę i śpiewali przy ognisku pieśni. Mieszkańcy Kajetanowic kończyli prace gospodarskie, spędzili z pastwisk krowy i pozostawiali w domach. W niektórych rodzinach przebywali też uciekinierzy z Częstochowy. Około godziny 21:00 do chat przyszli żołnierze i gestapowcy. Zaczęli wypędzać ludzi z domów. Stawiających opór rozstrzeliwano na miejscu. Pierwsza ofiara to Stanisław Rakowski. Całe rodziny spędzano na pole w pobliżu drogi, gdzie rosły dwie wielkie grusze. Teren oświetlała płonąca stodoła. Zgromadzeni dostrzegli jak trzech „czarnych” prowadzi związanego Stanisława Ślęzaka popychając go karabinami, a kiedy upadł, to go dobijają kolbami. Spod mostu wyciągnęli Józefa Ślęzaka z żoną, Franciszka Tkacza i Piotra Piaseckiego, który był ranny, więc go zastrzelili na drodze. Dwóch pozostałych pędzili jeszcze około 300 m, a gdy już biec nie mogli – zastrzelili. Związanych – Szymona Golińskiego i Jana Kaleka też zabito w przydrożnym rowie. Rodzina Tkaczyków spokrewniona z rodziną Wolskich

z Raczkowicach – Kolonii i Jarosów z Nowej Wsi wyszła z domu bez oporu. Jednak oprawcy zastrzelili najpierw dzieci, potem ojca i matkę. Zabici rodzice upadli na trupy dwojga dzieci. Kto uciekał, to strzelano do niego

z broni maszynowej. Nie sposób przytoczyć opisy wszystkich okoliczności uśmiercania. Zebranych pod gruszami ludzi podzielono na dwie grupy. Mężczyźni osobno i kobiety z dziećmi osobno. Mężczyzn zabijano strzałami w tył głowy na oczach kobiet i dzieci. W ciągu pół godziny prawie wszyscy mężczyźni Kajetanowic zginęli nieuzasadnioną, bezlitosną i męczeńską śmiercią. Ocalało tylko ośmiu: Adam Borowik, Ignacy Lara, Józef Wojciechowski, Adam Szyda, Wojciech Tkacz, i trzech mieszkańców, którzy schronili się na początku obławy w lesie. Niemcy spalili 64 gospodarstwa zostawiając tylko trzy, w których stłoczono pozostałe przy życiu kobiety i dzieci. Odjeżdżając rankiem, następnego dnia z pogorzelniska Kajetanowic oddział wojska niemieckiego dopuścił się jeszcze aktu szczególnego zbeszczeszczenia zwłok pomordowanych. Po części ciał przejechały pojazdy pan-

cerne oprawców. Pozostawili po nocnej akcji 109 trupów mieszkańców Kajetanowic, w tym 29 dzieci i młodzieży oraz 17 nieznanymi uciekinierów z Częstochowy. Pamięć o tamtych wydarzeniach utrwala pomnik na zbiorowej mogile ofiar mordu z pierwszych dni strasznej wojny 1939-45.

W roku 2017 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił nowe święto państwowe – 12 lipca - **Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej**. To symboliczna data upamiętniająca masowy mord ludności cywilnej we wsi Michniów w województwie świętokrzyskim, dokonany przez niemieckich okupantów. Mauzoleum w Michniowie utrwala pamięć o 817 spacyfikowanych w czasie II wojny światowej wsiach polskich. Cześć Ich Pamięci!

Korzystałem ze zbiorów pamiątek rodzinnych Henryki i Stanisława Ciastków. Dziękuję za udostępnienie.

Wiłód Błaszczuk

Kołodziej i jego wytwory

Rzemieślnik, który trudnił się wyrobem wozów, bryk i bryczek paradnych, powozów, taczek i wszelkiego rodzaju kół to kołodziej (działający- wyrabiający koła). Nazwa ta utrwaliła się już w XIII w., wykonanie odpowiedniego koła jezdnego było najtrudniejszą czynnością w procesie tworzenia całego pojazdu konnego. Najstarszym typem pojazdu kołowego był wóz z kołami pełnymi z drewnianą, krępowaną z jednego kawałka ciętego drzewa obręczą zwaną "obodą". Taka "oboda" zapewniała płynną jazdę i trwałość koła. Warsztat, gdzie były wyrabiane wozy, to kołodziejnia. O pewnych średniowiecznych korzeniach tej sztuki rzemieślniczej na terenach ziem polskich znajdziemy w legendzie o dynastii panującej w naszym kraju, której protoplastą był Piast kołodziej. Wozy transportowe były to ciężkie pojazdy konne na drewnianych

Zdjęcie z opracowania Z.A. Skuzy przedstawia kołodzieja obrabiającego szprychę do koła na kobylicy, obok stoi radsztek służący do składania koła, oparte o deski szopy gotowe koła, powyżej wiszą drewniane bronie zwane włukami

osiach ciągnięte przez konie bądź woły. Użytkowanie wozów całokołowych wykazało ich duży ciężar, więc z biegiem lat koła pełne zastąpiono szprychowymi nadal z drewnianą "obodą". Zmiany nastąpiły też w budowie wozu. Jednowymiarową skrzynię drewnianą zastąpiono ruchomym przodem i tyłem wozu dzięki zastosowaniu "rozwoy"- drąga z drewna dębowego lub akacjowego, który pozwalał na regulację długości wozu w zależności od potrzeb. Wóz można więc było "zwierać" lub "rozwierać". W wiekach kolejnych nastąpił rozwój zastosowania żelaza w gospodarce. Doszło do ciekawego duetu rzemieślniczego między kołodziejami a kowalami. Po wykonaniu kompletnego wozu z drewna liściastego, kołodziej (z języka niemieckiego- Stellmacher- stelmach) przekazywał go do wykończenia kowalowi. Elementy wozu najbardziej wymagające odporności na przeciążenia były wzmocniane pasami (sztabikami) żelaza. Podnosiło to trwałość użytkowania o wiele lat. Zastąpienie drewnianej osi metalową i okucia kół ułatwiło wszystkie rodzaje transportu. Takie wozy zwielokrotniły możliwość

przewożenia większych ciężarów. Dla kołodzieja nadal najtrudniejszą pracą było wykonanie kół szprychowych. Wymagało to odpowiedniego oprzyrządowania, właściwie wysezonowanego drewna (dąb, buk, jesion, akacja i wiąz), bardzo dokładnego wymiarowania, precyzji wykonania i doświadczenia zawodowego. Cykl produkcyjny poprzedzało zaopatrzenie w odpowiednie drewno, jego wstępne pocięcie, selekcja pod kątem wykorzystania (dzwona, piasty, szprychy, części na szkielet wozu itp.). Drewno było sezonowane w przykrytej dachem szopie przez 3-4 lata. Dysponując takimi zapasami, kołodziej przystępował do pracy ręcznej. Korzystając z gotowych szablonów, znaczył potrzebne kontury i ręczną piłką wycinał w drewnie. Powierzchnie wyciętych elementów wygładzał ośnikami, strugami (heblami), a często jeszcze kawałkami szkła. Po wykonaniu potrzebnych części składowych następował ich montaż. W każdym dzwonie wiercone były dwa otwory na osadzenie szprych (szpic). Obrobione drewno, bardzo często gotowano w wodzie, dzięki czemu nabierało trwałości i nie pękało. W komplecie czterech kół do wozu, dwa były mniejsze (przednie) i miały przeważnie po 5 dzwon, a tylne (zadnie) były większe i miały 7 dzwon. Przednie koła były mniejsze, aby ułatwić wykonanie zwrotów przy skręceniu osi. Koła, te częściowo chowały się pod spodem wozu. Ciężar ładunku, szprychy kół ułożone promieniście przenosiły na osie za pośrednictwem piast zwanych też "łbami". Na piasty używano najczęściej dębowych klocków, którym nadawano regularne kształty za pomocą toporów i ośników. Od chwili wynalezienia tokarki uzyskiwano różnorodne kształty. Ostatnią czynnością kołodzieja było symetryczne wywiercenie w piastie specjalnym wiertłem piórowym otworu do osadzenia żeliwnej tulei tzw. "buksa". Końcówka osi suwliwie wchodziła w "buksa" i po nasmarowaniu "smarowidłem" pozwalała na lekki obrót kół. To z epoki wozów "żelaznych" zachowało się powiedzenie- "kto smaruje, ten jedzie". Przenośne znaczenie tego zwrotu oznacza naganne zjawisko społeczne, jakim jest łapówkarstwo. Maziło do smarowania końcówek osi do kół od wieków oparte było na wytapieniu odpadów tłuszczowych (łój bydlęcy i baranim oraz końcowych frakcjach wyłaczanych olejów roślinnych oraz dodatków tranu rybiego). W warunkach wiejskich przygotowywane były we własnym zakresie. W grodach i miastach można go było nabyć w „tanich jatkach" na jarmarkach. Wytapieniem smarów zajmowali się też rakarze zwani „hyclami". Od wieku XIX można już było kupować smar do kół na bazie oleju skalnego. Nie wykluczało to jednak domowych sposobów produkcji. Wybierając się w dalszą drogę, woźnica przezornie zawieszał między tylnymi kołami blaszany pojemnik ze smarem i klucz do kół.

Witold Błaszczuk

Świadczenie Dobry Start w Gminie Dąbrowa Zielona

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej od 1 lipca 2018 r. realizuje program rządowy **"Dobry Start"**, w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na każde uczące się dziecko. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje niezależnie od dochodu, na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia „Dobry Start” są przyjmowane w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej od 1 sierpnia 2018r. do 30 listopada 2018r. a w przypadku

wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca 2018r. do dnia 30 listopada 2018r. Od uruchomienia programu do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej wpłynęło 280 wniosków w tym 59 w formie elektronicznej. Wypłacono 350 świadczeń na łączną kwotę 105 000,00 zł. Rodziny, które jeszcze nie ubiegały się o wsparcie, powinny pamiętać, że ostateczny termin składania wniosków upływa 30 listopada 2018r.

Monika Mystek

Dofinansowanie na działalność świetlic

W bieżącym roku Gmina Dąbrowa Zielona pozyskała kwotę 47680,00 zł z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych.

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/55/11/2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. przyznał Gminie Dąbrowa Zielona dotację na realizację następujących zadań:

- „Tutaj czuje się bezpiecznie” - Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica w Ulesiu
- „Pożytecznie i z pasją – organizacja czasu wolnego” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica w Cielętnikach.

Środki na realizację zadania pozyskano z konkursu pn. „Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim w 2018 r. z przeznacze-

niem na realizację Zadania Nr 2 pn.: Wzmocnienie działalności funkcjonujących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie województwa śląskiego. Powyższa pomoc finansowa skierowana jest bezpośrednio do dzieci i młodzieży szkolnej aby wzbogacić dodatkowy katalog zajęć świetlicowych poprzez organizowane wycieczek, wyjazdów na basen, do kina, organizowanie imprez okolicznościowych tj. andrzejek, mikołajek, Wigilii itp. Nadzór nad placówkami sprawuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w działalność poszczególnych świetlic zaangażowanych jest wiele osób, w tym rodziców, wolontariuszy, sołtysów, radnych i strażaków. Na obecną chwilę dzieci ze świetlic były już w kinie, na basenie oraz na warsztatach w Żarkach w Etnoju-rze.

Justyna Gonera

Kolejna inwestycja w gminie zrealizowana

28 września b.r. zakończono roboty budowlane na zadaniu pn. „Remont mostu na rzece Wiercica w ciągu drogi

gminnej na działce nr ewid. 4707/1 w km 0+190 w miejscowości Dąbek”. Inwestycja realizowana w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych – powodzi w 2010r. Koszt inwestycji to kwota 73.993,65zł. Odbudowany most ułatwi dojazd do łąk i pól mieszkańcom Milionowa, Smykowa, Dąbka i Woli Mokreskiej.

Zakończony remont DW 784

30 września położono ostatnią warstwę masy asfaltowej tzw. warstwę ścieralną na remontowanej drodze wojewódzkiej nr 784 w terenie zabudowanym miejscowości Dąbrowa Zielona, na odcinku 2,05km. W ramach remontu wymieniono warstwy podbudowy oraz położono

nową nawierzchnię jezdni, wykonano również obustronne chodniki na całej długości remontowanej drogi.

Tadeusz Ciastko

15 lat minęło

We wrześniu b.r. przypadł jubileusz uruchomienia restauracji „Cezar” w Dąbrowie Zielonej. Kompleks budynków po dawnych biurach miejscowego GS-u w drodze wykupu stał się

Właścicielka z pierwszą załogą

własnością p. Alicji Zawiszy. Przystąpiła do kapitalnego remontu z przeznaczeniem na sale restauracyjne, zaplecze kuchenne

i pomieszczenie na piętrze na lokal weselny. W tamtym czasie był to pierwszy w regionie lokal tego typu. Lokal szybko zyskał popularność i renomę. Nawet obecnie, kiedy podobne lokale funkcjonują praktycznie w każdej gminie, „Cezar” nadal przyjmuje swoich gości. Właścicielka dba o częstą modernizację wnętrza podnosząc nie tylko estetykę, ale i funkcjonalność placówki. Zakład ten daje możliwość zatrudnienia wielu osób, co w sporym stopniu niweluje niedostatek na rynku pracy w naszej gminie. Szacuje się, że w ciągu 15 lat funkcjonowania skorzystało z różnych form zatrudnienia kilkadziesiąt osób. Obecnie na stałe jest zatrudnionych: 6 pań w kuchni i personel obsługowy, 5-6 kelnerów wg potrzeb oraz 2 barmanki. W jubileuszowym spotkaniu wzięły udział były i obecne pracownice oraz zaproszeni goście (około 30 osób). Była okazja na lampkę wina, toasty, życzenia i wspomnienia.

Witold Błaszczyk

Borowieckie grzybobranie

18 sierpnia 2018 r. już po raz siódmy w Borowcach odbył się wiejski festyn, na którym jak co roku bawili się nie tylko mieszkańcy, ale i bardzo wielu gości z okolicznych miejscowości. Imprezę uświetniły występy dzieci i młodzieży oraz p. z zespołu śpiewaczego „Dąbrowianki”, a punktem kulminacyjnym był przemarsz przez wieś Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Dąbrowy Zielonej pod batutą kapelmistrza p. Dariusza Pikora, która wykonała dla obecnych piękny koncert. Członkowie „Zespołu Pieśni i Piosenki” z Cielętnik swoim energetycznym występem rozbawili i zaprosili „publikę” do tańca, a do rozpoczętej w ten sposób zabawy przygrywał zespół „Rodeo”. Dzieci mogły korzystać z zabawy na dmuchańcach i wielu innych przygotowanych przez pracownice GOK w Dąbrowie Zielonej atrakcji. Jak co roku gospodynie z Borowców przygotowały ciasta i pierogi, a druhowie z OSP serwowali kiełbaski i „popitki”.

Festyn był bardzo udany dzięki dobrej współpracy Rady Sołeckiej, OSP i KGW w Borowcach, pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Dąbrowie Zielonej.

Aleksandra Fuchs

Święto Ogórka w Ulesiu

W dniu 14 lipca br. w Ulesiu odbył się po raz drugi piknik organizowany przez Radę Sołecką przy współudziale GOK i Spółdzielni Socjalnej z Dąbrowy Zielonej ze stoiskami kulinarnymi. Nazwa święta to nawiązanie do upraw w Ulesiu. Imprezę poprzedziły rozgrywki w piłkę nożną młodzieży z terenu gminy na nowym boisku sportowym urządzonym w obrębie terenu wiejskiego. Tradycyjnie część artystyczną imprezy rozpoczęły dzieci przedszkolne. Młodzież SP w Olbrachcicach zaprezentowała zestaw piosenek i ciekawych układów tanecznych. Wystąpiły też gościnnie dwie panie z gminy Lelów z autorskim programem śpiewaczym. Zwieńczeniem były występy popularnego zespołu śpiewaczego „Lipowianki” z Cielętnik. Mimo deszczowej pogody piknik należy zaliczyć do udanych.

Po raz siódmy w Cieleńnikach

Już po raz siódmy 21 lipca w Cieleńnikach odbył się festyn "Wielka lipa", którego organizatorami byli: sołtyś, rada sołecka, OSP, KGW oraz Stowarzyszenie "Panaceum". Pogoda jak zwykle dopisała, więc tłumnie przybyli mieszkańcy gminy Dąbrowa Zielona oraz goście z okolicznych gmin i miast. W programie festynu znalazły się występy artystyczne: zespołu Pieśni

i Piosenki, Zespołu Śpiewaczego "Lipowianki", scenka w wykonaniu miejscowej młodzieży pt. "Mam Talent" oraz pokaz tańca uczennic gimnazjum. Na najmłodszych uczestników festynu czekało wiele atrakcji: zumba prowadzona przez instruktorkę z Radomska Monikę Bartnik, konkursy, malowanie twarzy przez p. Annę Kaczmarek. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wystawa obrazów miejscowego malarza p. Kazimierza

Korpasa. Dzieci bardzo chętnie korzystały z atrakcji wesołego miasteczka: zjeżdżalni, kul wodnych, waty cukrowej itp.. Prowadzący - Michał Zieliński i Krzysztof

Sobotka bawili zebranych wesołymi anegdotami. Hitem okazał się ich występ: samodzielnie ułożone słowa do piosenki Despacito. Podczas festynu można było wygrać ciekawe nagrody w zabawie "Bilet wstępu do prezentu". Imprezę taneczną do białego rana prowadził DJ Bednar. Wszyscy świetnie się bawili. Sponsorom oraz wszystkim osobom zaangażowanym w organizację siódmego festynu "Wielka lipa" serdecznie dziękujemy za pomoc i zapraszamy za rok.

Hubert Śnioszek

Piknik w Raczkowicach - Kolonii

W sobotę 4 sierpnia w Raczkowicach-Kolonii odbył się piknik integracyjny zorganizowany przez Radę Sołecką przy współpracy Gminnego Ośrodka Kultury w Dąbrowie Zielonej. Licznie zgromadzeni mieszkańcy wsi oraz goście mogli obejrzeć występy dzieci i młodzieży, „Dąbrowianek” oraz „Lipowianek” z Cieleńnik. Piknik był czasem zabawy, miłych spotkań i rozmów. Dzieci uczestniczyły w konkursie plastycznym z nagrodami i zabawach przygotowanych przez instruktorów z GOK-u. Najmłodszy mogli nauczyć się robienia olbrzymich baniek mydlanych oraz mogli skorzystać z dmuchanych zabawek. Piknik integracyjny to duże wyzwanie organizacyjne, któremu sprościli mieszkańcy na czele z Radą Sołecką i sołtysem Bożeną Strojec. Z tej okazji mieszkańcy otrzymali podziękowania od Marii Włodarczyk – wójta gminy oraz sołtysa wsi za trud włożony w zagospodarowanie placu oraz wszelką pracę i wsparcie przy organizacji imprezy. Specjalnie na piknik został pomalowany autobus (Anna Kaczmarek), pełniąc

cy tu rolę „świetlicy”. Teraz wpisuje się on w piękny krajobraz wsi Raczkowice-Kolonia.

Lilla Deska

Po raz pierwszy ...

2 września 2018 roku odbył się piknik integracyjny zorganizowany w miejscowości Święta Anna. Przybyli goście wraz z mieszkańcami po raz pierwszy mogli cieszyć się z imprezy organizowanej na ich terenie. Rozrywki zebranych dostarczały występy artystyczne w wykonaniu dzieci i młodzieży. Następnie mogliśmy podziwiać zespół śpiewaczy „Lipowianki”, którego występ zachwycił wszystkich gości. Po czym na scenie zjawił się zespół wokalny-instrumentalny „Longplay” Leszka Lipki, który swoim występem pobudził znaczną część widowni do wspólnej zabawy. Oczekiwań słuchaczy nie zawiodła również Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Dąbrowy Zielonej, dając popis swoich umiejętności. W międzyczasie organizowane były liczne gry i zabawy dla najmłodszych: konkurs plastyczny, malowanie buziek, puszczanie baniek mydlanych oraz dmuchane zamki. Wieczorem, ze sceny rozbrzmiała muzyka zespołu „Cover Max”, który poprowadził zabawę taneczną. Dodatkowymi atrakcjami były stoiska gastronomiczne, które różnorodnym wyborem przysmaków przyciągnęły wszystkich łasuchów.

Wszyscy organizatorzy zarówno GOK w Dąbrowie Zielonej jak

i radny gminy Jarosław Rainholz wraz z sołtysem Tadeuszem Grzegorzczakiem i samorządem wiejskim dołożyli starań, aby wszyscy uczestnicy imprezy dobrze się bawili.

Dominika Kones

Olszynkowa biesiada w Cudkowie

W niedzielne popołudnie 29 lipca mieszkańcy Cudkowa po raz pierwszy mieli możliwość spotkania się i wspólnego biesiadowania. Pomimo padającego deszczu impreza przyciągnęła mieszkańców, którzy mogli spotkać się, porozmawiać, skosztować pieczonek i kiełbasek z grilla oraz ciasta. Dzieci wykonały piękne prace plastyczne oraz bawiły się robiąc ogromne bańki mydlane. Mieszkańcy wspólnymi siłami przygotowali miejsce, leśną polanę, którą nazwali „Olszynka”. Po raz kolejny możemy się przekonać, że razem można coś zrobić dla wspólnego dobra. Niespodzianką okazał się występ rapera Przemka Zygonia, który odwiedził swoją rodzinną miejscowość. Wykonał m. in. utwór specjalnie napisany na okoliczność biesiady, opowiadający o Cudkowie. Wspólna zabawa i tańce trwały do późnych godzin wieczornych.

Jolanta Kosentka

ZAPRASZAMY DZIECI I DOROSŁYCH

Zapraszamy dzieci i dorosłych do wzięcia udziału w konkursie „Powrót do korzeni – opowiedz mi o Starej Orkiestrze”, którego celem jest przywrócenie pamięci „Starej Orkiestry Parafialnej” funkcjonującej w Dąbrowie Zielonej w latach ok. 1940-65. Nawiązując do tradycji muzycznych, w roku 1993 powstała obecnie działająca Młodzieżowa Orkiestra Dęta Dąbrowa Zielona, świętująca w roku obecnym 25 – lecie powstania. Zapraszamy Państwa do udziału w konkursie, który ma służyć zwiększeniu wiedzy na temat przodków i tradycji muzycznych w Gminie Dąbrowa Zielona. Konkurs realizowany jest w ramach projektu „Powrót do korzeni – opowiedz mi o Starej Orkiestrze”. Nagrody w konkursie finansowane są w ramach Programu FIO 2018.

Justyna Kępa – Prezes Stowarzyszenia Młodzieżowa Orkiestra Dęta Dąbrowa Zielona

KATEGORIE KONKURSU:

- opowiadanie "Opowiedz mi o Starej Orkiestrze" (relacja, wspomnienie, max 2 strony, czcionka 12)
  - praca plastyczna w formacie A4 na temat „Orkiestra Dęta” (technika dowolna, format A4)
- Do każdej pracy konkursowej można dołączyć zdobyte materiały i przedmioty archiwalne takie jak:
- zdjęcia Starej Orkiestry
  - pamiątki rodzinne po muzykach, np. pamiątniki, instrumenty, nuty

Warunkiem udziału w konkursie jest nadesłanie lub dostarczenie pracy konkursowej w nieprzekraczalnym terminie do 31.10.2018r.

Informacje i regulamin konkursu na stronie internetowej www.gok.dabrowazielona.pl oraz na Facebooku - Młodzieżowa Orkiestra Dęta Dąbrowa Zielona.

Pytania dotyczące konkursu należy kierować na adres:
Stowarzyszenie Młodzieżowa Orkiestra Dęta Dąbrowa Zielona
Plac Kościuszki 30
42-265 Dąbrowa Zielona
tel. 34 355 50 55

Placówki oświatowe przygotowane

3 września, po dwóch miesiącach wakacyjnego odpoczynku, dla dzieci i młodzieży rozpoczął się nowy rok szkolny 2018-8/19. Liczebność publicznych placówek przedstawia się następująco:

Gminne Przedszkole w Dąbrowie Zielonej – 102 dzieci

Szkoła Podstawowa im. W. Broniewskiego w Dąbrowie Zielonej z klasą Gimnazjum – 194 uczniów

szych placówek znacznie się wzbogaciła.

W nowym roku w szkołach podstawowych powiało nowoczesnością- wprowadzony został dziennik elektroniczny jako jedyna forma dokumentowania pracy szkoły. Liczymy, że dzięki e-dziennikowi znacznie poprawi się komunikacja pomiędzy rodzicami a szkołą. Opiekunowie na bieżąco będą mieli dostęp do informacji o postępach w kształceniu swojego dziecka, a nauczyciele - mniej czasochłonnych obowiązków.

W przedszkolach rozwijana jest i doskonalona edukacja dalekość, a w szkołach wdrażane są zasady oceniania kształtującego. Dzięki wprowadzeniu tych nowatorskich rozwiązań dzieci i młodzież mogą wszechstronnie się rozwijać oraz wzrasta jakość pracy naszych placówek.

Szkoła Podstawowa w Olbrachcicach – 60 uczniów

W czasie wakacji w przedszkolach i szkołach dokonano niezbędnych remontów wewnątrz oraz na zewnątrz budynków.

W klasach pierwszych szkoły podstawowej naukę rozpoczęło 30 dzieci. Na pierwszaków czekały tablety zakupione dzięki staraniom władz gminnych. W pierwszych dniach września uczniowie wszystkich klas otrzymali bezpłatne podręczniki i materiały ćwiczeniowe. Dzięki staraniom dyrektorów i nauczycieli we wszystkich placówkach realizowane są unijne projekty, w ramach których uczniowie uczęszczają na dodatkowe zajęcia rozwijające i wyrównujące braki oraz zajęcia specjalistyczne: logopedyczne, gimnastykę korekcyjną, arteterapię, doradztwo zawodowe. We wszystkich publicznych placówkach rodzice, uczniowie i nauczyciele objęci są wsparciem psychologa. Dzięki unijnym projektom baza dydaktyczna na-

U progu roku szkolnego 2018/19 życzymy uczniom, nauczycielom i rodzicom, aby nauka była radosna i pożyteczna, a czas spędzony w szkole pełen pozytywnych doświadczeń, związanych ze zdobywaniem nowych umiejętności i poznawaniem świata.

Renata Hasikowska

EtnoJura

W dniu 12.07.2018 na terenie Środowiskowego Domu Samo-

pomocy w Soborzycach odbyły się warsztaty, podczas których gościliśmy przedstawicieli pracowni EtnoJura z Żarek. Podczas zajęć pod okiem instruktorów uczestnicy ŚDS wykonywali prace z siana oraz wikliny. Naturalne materiały doskonale nadają się do wykonywania różnorodnych prac rękodzielniczych. Dzięki warsztatom, uczestnicy poznali nowe techniki pracy, zapoznali się z zasadami rzemiosła wikliniarskiego tj. obróbką i przygotowaniem surowca. Dzięki własnym umiejętnościom oraz nieograniczonej wyobraźni powstały piękne prace, które do dziś zdobią sale terapii w ŚDS. Zdobyta przez uczestników wiedza będzie z pewnością wykorzystywana podczas codziennych zajęć terapii.

Justyna Sikora

Spotkanie w ŚDS

W dniu 28.10.2018 na zaproszenie ŚDS dla uczestników wystąpił artysta, poeta i publicysta pan **Tomasz Żółtko**. Pochodząca z tego albumu piosenka „Kochaj mnie i dotykaj” przez blisko 30 tygodni gościła w gorącej dziesiątce Muzycznej Jedynki stając się ogólnopolskim przebojem emitowanym na antenie większości polskich stacji radiowych. Swymi utworami zachęcił wszystkich obecnych do chwili refleksji, głębszego spojrzenia na siebie i otaczającą rzeczywistość. Artysta zaśpiewał utwory zarówno ze starej płyty pt. „KLATKA SKANDALU” jak i nowej „ATROFIA DOCZESNOŚCI”. Po koncercie uczestnicy mogli nabyć płyty i tomy poezji artysty z autografem. Był czas na wspólne zdjęcia i rozmowy.

Justyna Sikora

Przeгляд Powiatowy

W dniu 30 września 2018r. w hali sportowej przy Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Przyrowie odbył się Powiatowy

fot.arch. ROK w Częstochowie

Przeгляд Zespołów Ludowych KGW. Organizatorami imprezy było Starostwo Powiatowe w Częstochowie, oraz GOK w Przyrowie. Celem była promocja twórczości ludowej oraz rozwijanie współpracy kulturalnej środowisk gminnych powiatu częstochowskiego. W przeglądzie brało udział 12 zespołów z 12 gmin. Naszą gminę reprezentował Zespół KGW „Dąbrowianki”, który otrzymał wyróżnienie.

Wanda Tasarz

UBEZPIECZENIA

„Chruszcz”

warta. **HDI**

- KOMUNIKACYJNE (OG, AC, NNW)
- MAJĄTKOWE - DOMY
- ROLNE
- NA ŻYCIE
- SPECJALNE ZNIŻKI DLA ROLNIKÓW I RODZICÓW DZIECI DO LAT 13

ZNIŻKI
DLA NOWYCH
KLIENTÓW

42-265 Dąbrowa Zielona, Pl. Kościuszki 43
lub Lipie 18

Czynne od 8⁰⁰ do 20⁰⁰

tel. 509-527-756, 508-117-639

Stulecie OSP Cielętniki

7 października b.r. odbyła się szczególna impreza rocznicowa w Cielętnikach upamiętniająca fakt powołania jednostki OSP sto lat temu. Wydarzenie to nierozdzielnie wiąże się z odzyskaniem niepodległości naszego kraju spod zaborów. Uroczystość ważna nie tylko dla aktualnych strażaków ochotników,

ale dla całego społeczeństwa Cielętnik. Tradycyjnie rozpoczęto ją wysłuchaniem mszy św. dziękczynnej w miejscowym kościele parafialnym, odprawionej przez ks. kanonika Sławomira Galasińskiego – kapelana diecezjalnego strażaków. Po mszy, poczty sztandarowe 7 jednostek OSP z terenu gminy, zaproszeni goście i mieszkańcy przeszli na plac OSP prowadzeni

przez Młodzieżową Orkiestrę Dętą przy GOK Dąbrowa Zielona (dyrygent p. Dariusz Pikor). Prowadzący imprezę druh Hubert Śnioszek powitał zaproszonych gości: S. Dzwonnika-radnego Sejmiku Województwa Śląskiego, H. Kasiurę -w-ce starostę częstochowskiego, wójta gminy M. Włodarczyk wraz z władzami samorządowymi, bryg. Wojciecha Prokopa d-ch JRG 4 w Koniecpolu oraz wielu innych z Cielętnik i gminy. D-ca uroczystości dh Marian Błaszczyk – komendant gminny OSP złożył meldunek o gotowości do rozpoczęcia święta. Odebrał go członek Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP dh Tadeusz Ciastko. Po wciągnięciu flagi państwowej na maszt i wysłuchaniu hymnu (orkiestra), nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej ufundowanej przez druhow miejscowej jednostki. Tablicę odsłonił prezes OSP dh Marian Wilczyński,

wójt gminy Maria Włodarczyk i dh Stanisław Cyran, a poświęcił ks. Kapelan Sławomir Galasiński. Dh prezes zapoznał zebranych z historią jednostki. Ciekawe były początki. „25 maja 1918r. grupa mieszkańców Cielętnik przy pomocy dziedzica Kobierzyckiego utworzyła Ochotniczą Straż Pożarną (Ognową). Prezesem wtedy został Kobierzycki Antoni- junior, naczelnikiem Bartnik Władysław – zarządca majątku, zarząd OSP tworzyli: Wojciech Chmielewski, Wojdan (?), Piotr Kamiński, Piotr Szostek, Jan Szostek i Pikos (?) Sumptem dziedzica ufundowany został sztandar jednostki, wóz konny z sikawką ręczną i beczką na wodę oraz 2 pary koni do zaprzęgu...” Dru-

howie z OSP Cielętniki i z terenu gminy otrzymali 26 wyróżnień (medale, odznaczenia, dyplomy). Wśród odznaczonych i uhonorowanych znaleźli się nestorzy: Władysław Kucharski, Jan Falana, Henryk Knop i Stanisław Cyran. Druhowie ci należą do najbardziej zaangażowanych i ofiarnych strażaków na

rzecz rozwoju miejscowej jednostki OSP. Na zakończenie zaproszeni goście złożyli Jubilatom życzenia i upominki. Pana-ceum zaprosiło uczestników spotkania na kielbaski z grilla, a panie z KGW i Rady Sołectkiej na tradycyjny barszczyk i jubileuszowy tort „ogniowy”.

Witold Błaszczyk

„Seniorzy z wigorem”

Lato zamknięte w słoiczkach

Lipcowe i sierpniowe spotkania w Dziennym Domu Opieki Senior Wigor obfitowały w przygotowania aromatycznych owocowych przetworów. Przygotowywaliśmy słoiczki, w których zamknęliśmy smaki lata tj. maliny, jabłuszka, wiśnie, śliwki, czarne porzeczki i paprykę. Wszystko w tradycyjny i ekologiczny sposób. Słoiczki ozdobił bawełną, sznurkiem i etykietką z nazwą przetworu. Skrupulatnie przez cały okres wakacji zbieraliśmy rośliny i materiały, z których dzień po dniu przygotowywaliśmy różne ozdoby, które mogliśmy zaprezentować na dożynkowym stole. Niektóre z naszych przetworów można było spróbować z pysznymi blinami podczas

dożynek. Prysmaki rozeszły się w "mgnieniu oka". Nasze stoisko charakteryzowało się niepowtarzalnością i oryginalnością, a wszystko było owocem naszej wspólnej pracy, kreatywności oraz wyczucia estetyki. Efekt przerósł nasze najśmielsze oczekiwania.

dożynek. Prysmaki rozeszły się w "mgnieniu oka". Nasze stoisko charakteryzowało się niepowtarzalnością i oryginalnością, a wszystko było owocem naszej wspólnej pracy, kreatywności oraz wyczucia estetyki. Efekt przerósł nasze najśmielsze oczekiwania.

"Mamma Mia! Here Go Again"

Na początku sierpnia wybraliśmy się do Cinema City w Częstochowie na film pt. "Mamma Mia! Here Go Again". Wspaniały musical pozwolił nam przeżyć się na kilka godzin do kolorowego i roztańczonego świata wypełnionego, znanymi wszystkim, przebojami Abby oraz pięknymi krajobrazami. Bardzo lekki film o przyjaźni, miłości i rodzinie. Wartości te są bliskie każdemu z nas. Musical budził same pozytywne emocje: dużo śmiechu i odrobinę łez szczęścia. Warto wyrwać się z domu i spędzić miłe chwile w dobrym towarzystwie oraz odreagować negatywne emocje.

Monika Sikora

Kreatywny Senior - warsztaty w EtnoJurze

W jeden ze słonecznych dni września wybraliśmy się do pra-

cowni EtnoJury w Żarkach. Po przeprowadzonym krótkim kursie przez instruktorki EtnoJury z zakresu wykonania i zdobienia wianków brzoszowych przystąpiliśmy do samodzielnego wykonywania prac. Wszyscy z pasją zabraliśmy się do pracy. Mieliśmy do dyspozycji ogromną ilość półproduktów w postaci krążków brzoszowych, wstążek, sznurków, juty itp. Panie instruktorki chętnie wspierały nas w pracy oraz służyły dobrą radą. Owocem spotkania były piękne wianki, które zabraliśmy ze sobą na pamiątkę. Pobyt zakończyliśmy smacznymi pieczonkami przy kawie w klimatycznym ogrodzie pracowni. EtnoJura to piękne miejsce, w którym pracują mili ludzie z ogromną pasją i talentem. Jest to fantastyczne miejsce dla osób w każdym wieku, z różną wrażliwością estetyczną i zdolnościami manualnymi.

Monika Sikora

Pożegnanie lata- grill w Środowiskowym Domu Samopomocy w Soborzycach

21 września z okazji zakończenia lata i wakacji podopieczni Dziennego Domu Opieki Senior Wigor i ŚDS spotkali się na

warsztatach i grillu w Soborzycach. Dzień wcześniej w Domu Seniora przygotowaliśmy drożdżowe rogaliki nadziewane powidłami śliwkowymi oraz sałatkę dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy. Spotkanie rozpoczęliśmy warsztatami, na których wykorzystaliśmy produkty z Doliny Osikowej. Wykonywaliśmy osikowe kwiaty - "promyk słońca uchwycony w płatkach". Mimo jednej instrukcji narzuconej przez producenta, rodzajów powstałych kwiatów było wiele. Różnorodność zależna była nie tylko od zdolności manualnych, lecz również od wyobraźni i pracy w tak licznej grupie- jedna osoba mobilizowała drugą do aktywowania swojej wyobraźni. Spotkanie zakończyliśmy przy grillowanych kiełbaskach, sałatkach i wypiekach na świeżym powietrzu. Pogoda była piękna, atmosfera i gościna serdeczna. Dziękujemy za zaproszenie

Seniorzy z Wigorem

LGD „Razem na wyżyny” ogłasza konkursy dla przedsiębiorców i podmiotów społecznych

Ubiegłoroczne rozdanie dotacji na zakładanie firm i rozwój działalności gospodarczej miało być ostatnim w ramach strategii rozwoju lokalnego, w obecnym okresie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Niespodziewanie pod koniec pierwszego półrocza 2018 r. pojawiły się informacje, iż kilku beneficjentów rezygnuje z aplikowania o środki na rozwój firm oraz ze wsparcia na zakładanie działalności gospodarczej. Tym sposobem kwota 700 tysięcy złotych znów trafi do wspólnej puli środków.

Na podstawie prowadzonego doradztwa władze LGD doszły do wniosku, że program wsparcia na zakładanie firm cieszy się wyjątkowym zainteresowaniem. Dlatego Zarząd zaproponował przesunięcie środków przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości. W ramach konkursu na rozwój ograniczona została maksymalna kwota dofinansowania projektu do 150 tys. zł i limit środków w konkursie do 300 tys. zł. Pozostała kwota, czyli 400 tys. zł, została przeznaczona dla operatywnych mieszkańców mających ciekawy pomysł na stworzenie własnego biznesu, a którym brakuje funduszy na jego „rozkrcenie”.

Zaproponowane przez Zarząd zmiany strategii, zostały poddane konsultacjom społecznym w sierpniu br. We wrześniu zostały zatwierdzone przez członków Stowarzyszenia „Razem na wyżyny”. Po wprowadzeniu tych zmian do umowy ramowej pomiędzy LGD a Zarządem Województwa Śląskiego, będą ogłaszane konkursy.

W grudniu 2018 r. prowadzony będzie nabór wniosków na wsparcie dla osób fizycznych, mieszkańców obszaru, niebędących rolnikami, którzy chcą założyć własną firmę. Do wykorzystania będzie kwota 400 tys. zł i wsparcie dla 8 projektów. Kwota dofinansowania każdego projektu to 50 000 zł, za które wnioskodawca może dokonać zakupu przedmiotów i usług, remontów budynków, niezbędnych do prowadzenia działalności. Osoba chcąca pozyskać wsparcie nie musi wносить swoich środków i może pozyskać 100% dofinansowania na wszystkie wydatki wskazane w zestawieniu kosztów. W ramach konkursu należy złożyć wniosek o przyznanie pomocy wraz z załącznikami i biznesplan. Wniosek jest spisem najważniejszych danych. Biznesplan to zobrazowanie całego pomysłu na biznes. Zawiera opis oferowanych produktów lub usług, dostawców,

odbiorców, sposobów promocji, dystrybucji, analizę konkurencji oraz kalkulację kosztów i przychodów prowadzenia firmy. Również w grudniu ogłoszony zostanie konkurs dla podmiotów sfery społecznej, które działają na rzecz swoich lokalnych społeczności. W ramach projektu grantowego, z zakresu tradycji, historii i lokalnego dziedzictwa, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne mogą pozyskać grant w wysokości od 10 000 do 25 000 tys. zł z przeznaczeniem na działania skierowane do mieszkańców naszych sześciu gmin LGD, czyli Mykanowa, Rędzin, Kłomnic, Kruszyny, Dąbrowy Zielonej i Miedźna. Nie ma tutaj ograniczenia co do rodzaju podejmowanych inicjatyw. Najważniejsze, aby tematem przewodnim była historia i tradycja naszego obszaru. Koszty, które mogą zostać sfinansowane z przyznanej pomocy, stanowią szeroki wachlarz usług, opłat i zakupów. Zgodnie z założeniami minimum 12 wnioskodawców otrzyma dofinansowanie na realizację pomysłów. Ograniczenie dotyczy wysokości łącznej kwoty na zakup sprzętów, urządzeń, przedmiotów, w szczególności środków trwałych - może stanowić ona maksymalnie 50% wnioskowanej kwoty. Wartość całego zadania (projektu) musi obejmować również wkład własny wnioskodawcy w wysokości minimum 5% wnioskowanej kwoty grantu - może być to nieodpłatna praca osób zaangażowanych w realizację projektu.

O dotacje dla firm, które chcą się rozwijać, będzie można aplikować w II kwartale 2019 roku. Wówczas firmy, które działają na terenie jednej z sześciu gmin, z doświadczeniem powyżej 1 roku, mogą otrzymać wsparcie na rozwój. Dla firm prowadzonych przez kobiety będzie to do 70 % dofinansowania, a dla firm prowadzonych przez mężczyznę oraz spółek – do 50 % . Dokładniejsze informacje z tego zakresu przybliżymy Państwu przed naborem wniosków.

Informacje szczegółowe o konkursach, warunkach pozyskania wsparcia, terminach, można uzyskać od pracowników biura Stowarzyszenia „Razem na wyżyny” w siedzibie w Mykanowie ul. Cicha 72 lub pod numerami telefonów: 724 043 108 lub 34 374 00 01, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00.

Warto skorzystać!

Edyta Bauć

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Nowiny z Gminy” Magazyn Kulturalno-Społeczny GOK w Dąbrowie Zielonej, pl. Kościuszki 30
tel. 0-34/355-50-55

Kolegium Redakcyjne: Witold Błaszczak - redaktor naczelny, Aleksandra Fuchs, Lilla Deska, Aneta Wojtala, Izabela Kucharska, Paulina Dytka

Skład komputerowy: Joanna Dzienniarz Druk: „Paula”

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów. Nie ponosi odpowiedzialności za treść nadestanych artykułów, opracowań i anonsów.

„Magazyn Kulturalno-Społeczny”